

De gemeente als herberg voor uitgezonden werkers

Ondersteunen als missie

Wat is de rol van de gemeente als zendingswerkers uit het buitenland op verlof komen? De ervaring van uitgezondenen verschilt nogal: sommigen ervaren hun kerk als betrokken en bewogen, terwijl anderen maar weinig begrip en ondersteuning tegenkomen. Jaap Haasnoot onderzoekt hoe de gemeente als een 'herberg' kan functioneren voor uitgezonden werkers.

De ondersteuning van zendingswerkers gaat niet automatisch goed. Een uitgezondene vertelde me haar ervaring: "Als ik met verlof ben en heb aangekondigd welke zondag ik in de gemeente zal zijn, is het herhaaldelijk gebeurd dat ik niet word opgemerkt. Zelfs de huiskring, waarbij ik officieel ben ingedeeld, laat me niet weten wanneer er kring is. Dat hoor ik dan achteraf." De meeste zendingen zijn heel tevreden over de praktische en financiële ondersteuning, maar het ontbreekt nogal eens aan begrip en geestelijke zorg. Een werker op verlof is heel blij met goede woonruimte, maar hij of zij heeft ook behoefte aan een luisterend oor, aan iemand die mee wil denken over de toekomst en aan een oudste die de vraag stelt: "Hoe ben je nu zélf leerling van Jezus?"

Eigenwijs

Daarmee is niet gezegd dat uitgezonden werkers het zelf allemaal goed doen. Het zijn mensen met een helder doel voor ogen en dat maakt ze soms wat eigenwijs. Ook kunnen ze zo enorm druk zijn met het werk op het veld dat ze te weinig aandacht geven aan de communicatie met de gemeente en achterban. En daarbij verandert een persoon tijdens zijn of haar periode in het buitenland. Een langere tijd buiten Nederland maakt iemand meer 'Afrikaans' of 'Chinees' en minder Nederlands. Dat kan bijvoorbeeld uitkomen in de manier waarop iemand praat en schrijft. Hij zoekt regelmatig naar Nederlandse woorden en is gewend geraakt aan de minder directe manier van communicatie in het land waar hij werkt.

Een werker op verlof is heel blij met goede woonruimte, maar hij of zij heeft ook behoefte aan een luisterend oor

Zendingen hebben een helder doel voor ogen en dat maakt ze soms eigenwijs

Met eigen ogen

In een kerk die als herberg wil fungeren, moeten mensen zijn die zich verdiepen in de wereld van een zending. Want zonder die kennis is het moeilijk om iemand goed te ondersteunen. Als een zendingsoudste of de voorzitter van de zendingscommissie niet een klein beetje weet wat het betekent om in een andere cultuur te leven en te werken, dan is het moeilijk om echt aansluiting te krijgen. Ook kennis

over het land en het project waar iemand werkt, is noodzakelijk. Daarom is het meer dan nodig dat een aantal mensen in de gemeente (ook de leiding) toerustingsdagen bezoeken over het ondersteunen van zendingen. Het ideaalplaatje is dat een groep mensen uit de kerk de werker en het project bezoekt. Alleen als je met eigen ogen de situatie ziet en het eten proeft, kun je je echt iets voorstellen van wat de uitgezondene meemaakt.

Contact met kerk van de toekomst

Misschien vraagt u zich af of dit echt allemaal nodig als je een zendingsbewuste gemeente wilt zijn? Volgens mij wel. Laten we daarbij niet vergeten dat het plaatje groter is dan de werker. Het gaat uiteindelijk om de uitbreiding van Gods Koninkrijk en het grootmaken van zijn Naam. Het contact met broeders en zusters wereldwijd komt via de uitge-

Vijf tips voor de verlofperiode

- Geef de zendingswerker voldoende ruimte om zijn ervaringen met de gemeente te delen.
- Zorg ervoor dat de zending (vrijblijvend) wordt uitgenodigd voor gemeente-activiteiten. Ga er niet vanuit dat hij of zij nog precies weet wat er allemaal gebeurt.
- Tijdens elk verlof moet de uitgezondene een diepgaand gesprek over werk en eigen functies hebben gehad (debriefing). Als de zendingsorganisatie dit niet doet, dan is de kerk hiervoor verantwoordelijk.
- Ga ook eens samen wat doen! Denk bijvoorbeeld aan: tropenmuseum, exotisch eten of Burgers' Zoo.
- Vergeet de kinderen niet. Verlof is een goede gelegenheid om opnieuw kennis te maken met de Nederlandse cultuur. Laat hen ervaren wat Nederlandse kinderen van hun leeftijd doen.

Tera van Twillert: “Mijn gemeente is heel betrokken”

Tera van Twillert werkt onder prostituees in Taiwan. Van half september tot half december 2008 was ze op verlof in Nederland. Zo'n twintig jaar geleden zond evangeliegemeente De Reddingsark in Baarn haar uit.

Kun jij je verhaal kwijt in de gemeente tijdens je verlof?

“Ja, de gemeente is heel betrokken en trouw. Elke twee weken word ik door een oudste gebeld en dan wisselen we informatie uit. Hij deelt dan ook relevante zaken met de gemeente in de dienst op zondag. Vandaar dat mensen die mij nog niet kennen, tijdens verlof zeggen: 'Leuk dat we je nu in het echt zien!'. Gedurende dit verlof was er een zendingszondag waar ik in de dienst een half uur kon vertellen over mijn werk en leven in Taiwan. Ik heb ook apart bij de kinderen een presentatie gehouden. Verder ga ik zoveel mogelijk naar het vrouwencontact en de bidstond.”

Zijn de gemeenteleden ook betrokken bij het werk dat je doet?

“Juist bij het werk. Ik maak jaarlijks een werkverslag en als ik in Nederland ben, dan ga ik langs bij de broederraad. Zij denken echt mee. Toen ik in een bepaalde fase zat en de verantwoordelijkheid voor het werk erg zwaar op me drukte, heeft de gemeente die last in gebed met me meegedragen.”

Wat was bijzonder dit laatste verlof?

“Ik ben een week naar een centrum in Frankrijk geweest om tot rust te komen en te praten met mensen die weten wat het is om uitgezonden te zijn. In de gemeente beseffen ze dat ze mij niet de volledige pastorale zorg kunnen bieden, omdat er maar weinig mensen met een zendingsachtergrond zijn. Verder was een leuke verrassing dat een aantal singles voor mij een ladies only-dag hadden georganiseerd!”

Heb je nog een advies voor een kerk die een zendingswerker ondersteunt?

“Het is heel belangrijk dat er mensen in de kerk zijn die hebben ervaren waar je woont en wat je doet. Mijn advies is dus: ga een keer op bezoek. Zo'n bezoeker ziet heel andere dingen dan de werker zelf die al gewend is aan de omstandigheden en deze persoon kan de gemeente opnieuw enthousiast maken voor het zendingswerk.”

zonden zendeling op een eenvoudige manier tot stand. We beseffen nog te weinig hoe belangrijk het contact is met de groeiende kerk van Jezus op het zuidelijke halfrond! Wij in het Westen mogen dan nog steeds economisch de dienst uitmaken, maar in de wereldkerk zijn het christenen uit Afrika, Azië en Latijns-Amerika die de kerk van de toekomst vormen. Zouden we van hen niet heel veel kunnen leren over volharding, gebed, evangelisatie en passie voor de Heer van ons leven?

Antiochië als voorbeeld

De gemeente van Antiochië in Handelingen 13 en 14 is een voorbeeld van een herberggemeente. Paulus en Barnabas worden vanuit die kerk door de Heilige Geest uitgezonden (Hand. 13:4). Na een bepaalde tijd keren ze terug om verslag te doen van 'wat God door hen tot stand had gebracht' (Hand. 14:26-28). In die paar verzen valt op dat de werkers verantwoording afleggen van hun werk, dat ze laten zien wat God aan het doen is in de wereld en dat ze een 'geruime tijd' met elkaar doorbrengen. Dit zijn elementen die voor zendingen én de kerk van belang zijn.

Evangeliegemeente De Reddingsark: "Zending is tweerichtingsverkeer"

Henk van Twillert (een ver familielid van Tera) is oudste in De Reddingsark. Hij benadrukt de wisselwerking tussen kerk en zendingswerker.

Wat bedoel je met wisselwerking?

"Zending is tweerichtingsverkeer. Wij moeten informatie van Tera krijgen, over haar zelf en over haar werk onder prostituees. Maar we vinden het ook belangrijk dat zij weet wat er in de gemeente speelt. Op die manier blijft zij ook bij ons betrokken. Dat maakt het ook gemakkelijker als ze op verlof komt: ze weet dan al hoe het in de gemeente is. Daarom bel ik Tera eens per twee weken op zaterdag. Dit kost wel wat geld, maar het is de investering zeker waard. De informatie en gebedspunten die ik van haar krijg, deel ik dan meteen 's zondags in de gemeente."

Wat doen jullie voor Tera tijdens haar verlof?

"We zorgen ervoor dat ze de gelegenheid heeft om in de dienst en bij allerlei groepen in de gemeente haar verhaal te doen. Ze heeft daarnaast een drukke agenda met bezoeken en contacten buiten de kerk en daarom proberen we wel samen met haar de balans te vinden tussen werk en rust. Aan het eind van het verlof krijgt ze van ons weer een zegen mee voor de nieuwe periode."

De definitieve terugkeer van zendingswerkers is vaak een moeilijke fase

Terugkeer is anders

Tot slot nog iets over de definitieve terugkeer van zendingswerkers. Dat is niet zomaar een laatste verlof en het vraagt om een ander type ondersteuning. Voor de betrokkenen is dit vaak een moeilijke fase: ze beginnen maatschappelijk gezien opnieuw en voelen zich vaak als een buitenlander die eruit ziet als een Nederlander. Ook voor de kinderen kan het een lastige periode zijn. Zorg ervoor dat er in de gemeente een aantal mensen zijn die de zendingen in deze fase (die langer duurt dan een paar weken!) ondersteunt. Een goede afstemming met de betrokken zendingsorganisatie (wie zorgt waarvoor?) is hierbij van groot belang.

De zendeling voert de missie van de gemeente uit als het gaat om de grensoverschrijdende zendingstaak. De kerk heeft daarnaast de missie om de werker te ondersteunen. Het uiteindelijke doel is dat we gaan zien wat God door ons tot stand wil brengen, opdat zijn Naam verheerlijkt wordt – wereldwijd.

Jaap Haasnoot

Medewerker van de Evangelische Zendingsalliantie (EZA) en coördinator van Membercare Nederland.

www.eza.nl

www.membercare.nl

Vijf tips bij terugkeer in Nederland

- Zorg ervoor dat de zendingswerker nog een verlofperiode in Nederland heeft om weer wat in te burgeren. Het is meestal niet verstandig om meteen met een nieuwe taak te beginnen.
- Bij terugkeer in Nederland komt er heel veel op iemand af. Er is heel veel papierwerk te doen (belastingen, verzekeringen, etc.). Zijn er mensen in de gemeente die daarbij kunnen adviseren?
- Zou de oud-zendeling tijdelijk een taak (op basis van ondersteuning of salaris) kunnen krijgen binnen de kerk? Dit kan helpen bij het inburgeren in Nederland.
- Ga als thuisfront- of zendingscommissie nog een poosje door met het begeleiden van de zendeling.
- Voor veel mensen is het contact met al eerder teruggekeerden belangrijk. Attendeer ze op mogelijkheden (zie: www.membercare.nl).